

عنوان مقاله:

بازنمایی ترومای ناشی از جنگ و پیامدهای آن در رمان دیوار

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 12، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

شیرزاد طایفی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

آذر صوابی اصفهانی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

با آغاز جنگ هشت ساله میان ایران و عراق، جنگ و پیامدهای آن با نمودهای مختلفی در رسانه های ایران و جهان و همچنین آثار بسیاری از نویسندگان بازتاب یافت؛ اما برخی از این آثار، به خصوص آن دسته که از سال های جنگ فاصله گرفته اند، همانند یک رسانه قوی عمل کرده و تعبیر متفاوت و موثرتری از این واقعیت اجتماعی ارائه داده اند؛ چرا که اگر زبان و روایت را یکی از قوی ترین ابزار ارتباطی قلمداد کنیم، ادبیات جنگ می تواند یکی از مهم ترین ابزار برای بازنمایی تاثیر فجایع سرکوب شده جنگ در اذهان جمعی باشد. رمان دیوار نوشته علیرضا غلامی را شاید بتوان در این دسته از آثار جای داد. دیوار یک داستان جنگ تمام عیار است؛ روایتی حاکی از نگاهی رئالیستی، غیرمتعارف و متفاوت به مساله جنگ ایران و عراق که با آن چه در زمینه جنگ در جامعه جاری است، متفاوت و در تقابل است. در این جستار، دیوار با روش تحلیل کیفی- کمی و با توجه به آرای ترومای فردی فروید و ترومای جمعی جفری الکساندر بررسی شده است. مولفه های خشونت، ویرانی، فریاد، مرگ و دیسپلین به ترتیب بیشترین نقش را در بروز تروما در شخصیت های دیوار داشته اند. تروما بنیان روابط این انسان ها را دگرگون کرده و هویتی برای آن ها باقی نگذاشته است؛ تا آن جا که هویت از دست رفته مردم در راوی ای بی نام و شهری بی نام انعکاس یافته است. پیامدهای عینی تروما در این داستان، در قالب شوک، اضطراب، سردی و بی عاطفگی، کرختی و انزوا، اختلال در رفتار کودکان، پرخاش، مرور خاطرات تلخ و نابودی ارتباطات انسانی نمود یافته است.

کلمات کلیدی:

ادبیات داستانی جنگ، ترومای جمعی، ترومای جنگ، ترومای فردی، رمان دیوار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1644105>

